

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

دوشنبه ۲۶ مرداد ۱۴۰۵ • سال سی و دوم • شماره ۹۰۹۹
• اذان ظهر ۱۲/۰۸ • اذان مغرب ۱۹/۱۱ • نیمه شب شرعی ۲۳/۲۳ • اذان صبح فردا ۵/۵۴ • طلوع آفتاب فردا ۵/۲۵

irannewspaper.ir

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

• مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران

• رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • فاکس: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰

• پیامک: ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۸۸

• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری و مؤسسه جام جم

• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT

• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۲۳

• امام علی (ع):

شرافت ادب، ارجمندتر از شرافت نَسَب است.

سخن‌روز

غزل‌الحکم، ج ۳، ص ۴۰، ح ۴۸۹۳

«بهنام تشکر» از جمعه با «کارآگاه علوی» به تلویزیون می‌آید

مجموعه «کارآگاه علوی» در فصل سوم خود این بار با حضور بهنام تشکر میزبان مخاطبان خواهد بود.

فصل سوم کارآگاه علوی از جمعه پیش‌رو روانه آنتن شبکه یک سیما می‌شود تا نه تنها خاطره دهه‌های ۷۰ و ۸۰ را جانی دوباره ببخشد که نسل حاضر را به حدود یک قرن پیش و داستان‌های جنایی و پلیسی آن دوران ببرد.

این مجموعه از محصولات جدید و پربازگیر سیما فیلم است. //ایسنا

آغاز پخش «هزار داستان» با اجرای «حسین پاکدل»

بخش برنامه از پنجشنبه هفته گذشته آغاز شد و «هزار داستان» چهار قسمت در هفته از سه‌شنبه تا جمعه ساعت ۲۰ روی آنتن شبکه یک سیما می‌رود. حسین پاکدل نویسنده، کارگردان تئاتر و بازیگر با «هزار داستان» بعد از ۳۳ سال به اجرا در قاب تلویزیون بازگشته است. این برنامه با مشارکت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تولید شده و در فصل جدید به حوزه سلامت زندگی و اصلاح سبک زندگی مردم می‌پردازد. کارگردان فصل جدید «هزار داستان» و محمدرضا صفاریان پور است. //ایران

مراسم یادبود «حسین خواجه‌امیری»

مراسم یادبود زنده‌یاد حسین (ایرج) خواجه امیری خواننده پیشکسوت موسیقی سنتی سه‌شنبه (۲۷ مردادماه) ساعت ۱۹ تا ۲۰:۳۰ در مسجد جامع شهرک غرب برگزار می‌شود. این مراسم به همت خانواده زنده‌یاد خواجه‌امیری برگزار می‌شود.

حسین (ایرج) خواجه امیری خواننده پیشکسوت موسیقی سنتی ملقب به «پهلوان آواز» ۲۱ مردادماه پس از دوره‌ای بیماری در ۹۴ سالگی دار فانی را وداع گفت. //ایرنا

علی حاتم‌ی هر فیلمش را مثل یک فرش می‌بافت

علی حاتم‌ی می‌گفت برخی من را فیلمساز نمی‌دانند و می‌گویند شاعر و تابلونگار است. او خودش را در شمالی فرش‌باف و قالی‌باف می‌دید و معتقد بود هر فیلمی که می‌سازد، یک فرش می‌بافت و این را جوهره ذات هنر ایرانی و قواعد و اسلوب‌های فرش بافتن و طراحی نقوش را بسیار با اهمیت و قابل عرضه در سطح جهان می‌دانست. او تا آخرین لحظه اعتقاد داشت این اتفاق نیفتاده و دنیا متوجه اهمیت این هنر در سرزمین ما نشده است. همه واقف هستیم که علی حاتم‌ی در زمینه دیالوگ منحصربه‌فرد بود و ایشان قواعد کاری مخصوص به خودش را داشت. در باب تصویر هم باید بگویم جوهره تصویرپردازی و تصویرنگاری در اندیشه و روح ایشان بود و به واقع همچنان غریبی برای من به وجود می‌آورد که در اولین دهه ورودم به سینما با او کار کردم؛ به‌طوری‌که گاهی اوقات مرا به فکر فرو می‌برد که چگونه او می‌تواند این هارمونی‌ها را از نظر رنگ و تناسب با همدیگر به وجود بیاورد.

صحبت‌های محمود کلاری، مدیر فیلمبرداری و کارگردان سینمای ایران در برنامه «کلاسیک‌های کانون» موزه سینما

نقل قول

آیین رونمایی از صندوق پژوهش و فناوری توسعه فرهنگ و هنر با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

سرمایه در خدمت فرهنگ؛ صندوقی برای جان گرفتن اقتصاد خلاق

کرد. به گفته او، بخشی از منابع حمایتی فرهنگی می‌تواند به ایجاد بازار پایدار برای محصولات خلاق اختصاص یابد. اصغرنورالله‌زاده، رئیس هیأت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی، نیز تأکید کرد: «وجود نهادهای مالی تخصصی می‌تواند زنجیره تأمین مالی فناوری‌های فرهنگی، بازی‌های رایانه‌ای و سایر صنایع خلاق را تقویت کند.» او از آمادگی صندوق نوآوری برای اختصاص عملیات مالی و مشارکت در هم‌سرمایه‌گذاری خبر داد و تأکید کرد میزان حمایت‌ها باید بر اساس عملکرد و اثربخشی صندوق افزایش یابد.

در بخش خصوصی نیز محمد علی یوسفی‌زاده، مدیرعامل آسیانک، حضور این شرکت در صندوق را در راستای توسعه زیست‌بوم محتوایی و تحول دیجیتال دانست. سعید حسینی، نایب‌رئیس هیأت مدیره شتاب‌دهنده کارآفرینی اجتماعی، نیز تأکید کرد: «صندوق نباید صرفاً شکل جدیدی از حمایت‌های بلاعوض گذشته باشد، بلکه باید بر کسب‌وکارهایی تمرکز کند که ظرفیت فعالیت اقتصادی و بازپرداخت منابع را دارند.»

در مجموع، رانندگی صندوق پژوهش و فناوری توسعه فرهنگ و هنر را می‌توان تلاشی برای تغییر الگوی تأمین مالی فرهنگ از «حمایت مستقیم» به سمت «سرمایه‌گذاری، ضمانت و تأمین مالی پایدار» دانست. موفقیت این صندوق به میزان توانایی آن در جذب منابع خصوصی، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، حمایت از تجاری‌سازی، توسعه بازار و صادرات محصولات فرهنگی و خلاق وابسته خواهد بود. در صورت تحقق این اهداف، صندوق می‌تواند به یکی از اجزای مهم زیست‌بوم جدید اقتصاد فرهنگ و هنر تبدیل شود و منابع محدود حمایتی را به سرمایه‌ای چرخشی و پایدار برای رشد صنایع خلاق تبدیل کند.

دهد. در مدل پیشنهادی یک به پنج، امکان اهرم‌کردن منابع صندوق و افزایش ظرفیت سرمایه‌گذاری فراهم می‌شود. همچنین صندوق نوآوری آمادگی دارد در برخی طرح‌ها به‌صورت هم‌سرمایه‌گذاری وارد شود و بخشی از ریسک سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر را بپذیرد. «حضور معاونت علمی افسین تأکید کرد: در ترکیب سهامداران، با هدف کمک به رانندگی و تثبیت صندوق است و در صورت رسیدن صندوق به مرحله بلوغ، امکان خروج معاونت از ترکیب سهامداران وجود خواهد داشت.»

نجوم تعریف شاخص‌های عملکرد حسین انتظامی، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تأمین مالی را بخش مهمی از تحول نظام حمایت از فرهنگ و هنر دانست و بر استفاده از ظرفیت بخش خصوصی تأکید کرد. او مفهوم «فرهنگ بنیان» را نیز قابل طرح در کتار مفهوم «دانش بنیان» دانست و گفت ساختارهای دولتی باید از الگوهای سنتی فاصله گرفته و نقش خود را به تسهیلگری محدود کنند.

انتظامی در عین حال هشدار داد که فعالیت صندوق نباید به مراسم رونمایی محدود شود. به گفته او، باید برای صندوق شاخص‌های کلیدی عملکرد تعریف شود؛ از جمله میزان تأمین مالی، تعداد فعالان فرهنگی بهره‌مند از خدمات صندوق و میزان اثربخشی سرمایه‌گذاری‌ها.

تقویت زنجیره تأمین مالی و توسعه بازار عبدالحسن بهرامی، رئیس مرکز راهبری ستادهای توسعه اقتصاد دانش بنیان، نیز تأمین مالی را یکی از ارکان اصلی شکل‌گیری اقتصاد خلاق دانست و بر حمایت همزمان از شرکت‌های خلاق و سرمایه‌گذاران تأکید کرد.

پیدا کرده‌اند و ایران نیز به دلیل ظرفیت‌های تاریخی، تمدنی و فرهنگی، از مزیت‌های قابل‌توجهی در این زمینه برخوردار است. صالحی با اشاره به پیوند اقتصاد فرهنگ و هنر با موضوعاتی مانند سبک زندگی و هویت گفت: «توسعه صنایع خلاق می‌تواند علاوه بر آثار اقتصادی، به تقویت جایگاه فرهنگی و تمدنی ایران نیز کمک کند.» او تأکید کرد: «مسائل صنایع خلاق نباید به‌صورت جداگانه بررسی شوند.» به گفته وزیر فرهنگ، دست‌کم ۱۰ مسأله اساسی در این حوزه وجود دارد که باید به‌صورت شبکه‌ای و هماهنگ مورد توجه قرار گیرد. تأمین مالی پایدار یکی از این مسائل است، اما اگر سایر اجزای زیست‌بوم مانند بازار، تجاری‌سازی، صادرات، زیرساخت و سیاست‌گذاری همزمان تقویت نشوند، ممکن است حتی پروژه‌های دارای سرمایه نیز در میانه مسیر با مشکل مواجه شوند. صالحی پیشنهاد کرد به جای تمرکز صرف بر مطالعات، برای مسائل اصلی صنایع خلاق پروژه‌های راهبردی و عملیاتی تعریف شود. او همچنین تأکید کرد منابع حمایتی باید تا حد امکان از مدل توزیع مستقیم فاصله گرفته و به سمت سرمایه‌گذاری حرکت کنند.

نقش بخش خصوصی و ظرفیت صندوق نوآوری حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور، ظرفیت‌های صندوق پژوهش و فناوری توسعه فرهنگ و هنر را برای توسعه اقتصاد خلاق مهم دانست و تأکید کرد بخش خصوصی باید نقش اصلی را در توسعه صندوق بر عهده بگیرد. او اعلام کرد: «صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند در چارچوب عملیات مالی، منابعی تا چند برابر منابع اختصاص یافته توسط صندوق فرهنگ و هنر را در اختیار آن قرار دهد.»

راه‌اندازی

صندوق

پژوهش و

فناوری توسعه

فرهنگ و هنر

را می‌توان

تلاشی برای

تغییر الگوی

تأمین مالی

فرهنگ از

«حمایت

مستقیم»

به سمت

«سرمایه‌گذاری،

ضمانت و

تأمین مالی

پایدار» دانست

تأکید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بر نگاه شبکه‌ای به صنایع خلاق سیدعباس صالحی، صنایع خلاق را حوزه‌ای راهبردی برای اقتصاد کشور دانست و تأمین مالی پایدار را یکی از اهرم‌های اصلی توسعه مالی کشور عنوان کرد. به گفته او، صنایع خلاق از نظر تولید، اشتغال، گردش مالی، صادرات و درآمد ملی اهمیت روزافزونی

شناسایی شده در بررسی نظام مسائل فرهنگ و هنر، موضوع تأمین مالی است. اقتصاد فرهنگ و صنایع خلاق برای توسعه، سرمایه‌گذاری، تولید، تجاری‌سازی و ورود به بازار به ابزارهای مالی متناسب با ماهیت خود نیاز دارند؛ در حالی که ساختارهای مالی سنتی کشور عمدتاً بر دارایی‌های فیزیکی و قابل لمس استوار هستند.

او با اشاره به اهمیت دارایی‌های نامشهود تأکید کرد: «مالکیت فکری، محتوا، نرم‌افزار، برند و سایر دارایی‌های ذهنی باید در نظام مالی کشور شناسایی و ارزش‌گذاری شوند تا امکان تأمین مالی بر مبنای این دارایی‌ها فراهم شود. از همین منظر، ایجاد یک صندوق تخصصی می‌تواند میان ماهیت متفاوت کسب‌وکارهای فرهنگی و ساختار مالی کشور ارتباط مؤثرتری برقرار کند.»

هنر، رسانه و صنایع خلاق شکل گرفته است تا با استفاده از ابزارهایی مانند تسهیلات، ضمانتنامه و سرمایه‌گذاری خطرپذیر، فاصله میان ایده، سرمایه و بازار را کاهش دهد.

مؤسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر: طرح رویکرد جدید تأمین مالی

سیدصادق پژمان، مدیرعامل مؤسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر، در این مراسم با تشریح رویکرد جدید این مؤسسه گفت: «بر اساس سند راهبردی، نگاه مجموعه از یک نهاد اجرایی و تصدی‌گرایانه به یک مؤسسه پلتفرمی تغییر کرده است؛ نهادی که بتواند میان حاکمیت، بخش خصوصی و زیست‌بوم فرهنگ، هنر و رسانه نقش واسطه شدد. این صندوق با هدف ایجاد یک زیرساخت مالی تخصصی برای حوزه فرهنگ،

گزارش

گروه فرهنگی

مراسم رونمایی از صندوق پژوهش و فناوری توسعه فرهنگ و هنر با حضور سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور، اصغر نورالله‌زاده، رئیس هیأت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی و جمعی از مدیران و نمایندگان بخش دولتی و خصوصی برگزار شد. این صندوق با هدف ایجاد یک زیرساخت مالی تخصصی برای حوزه فرهنگ،

لقب «پهلوان آواز» بیش از یک عنوان، به بخشی از هویت او تبدیل شد. او البته رشه‌های عمیق در سنت آواز ایرانی داشت. آموزش‌های اولین را از پدرش، نعمت‌الله خواجه‌امیری، آغاز کرد و بعدها با ابوالحسن صبا ارتباط پیدا کرد. مسیر حرفه‌ای او نیز با ردیو و سپس برنامه «گل‌ها» گره خورد و از همان سال‌ها توانایی‌های صوتی و تکنیکی‌اش بیش از پیش آشکار شد. اما آنچه در نهایت از ایرج باقی می‌ماند، نه فقط فهرست برنامه‌ها، نه فقط نام آهنگسازی که با آنها همکار کرد و نه فقط شمار ترانه‌ها و آوازهایی که خواند بلکه «صدایی» است که در تاریخ موسیقی ایران یک معیار شد.

شجریان، که خود بعدها به یکی از مهم‌ترین قله‌های آواز ایرانی تبدیل شد، درباره ایرج با عبارتی سخن گفت که شاید بهترین پایان برای هر روایت درباره او باشد: صدای ایرج (متر و معیار) است.

ماندگار و نوستالژیک را که برپای‌های زنده‌یاد محمد علی فردین نشست، برای نسل‌های مختلف ایرانی به یادگار بگذارد؟ صدای ایرج در سینمای ایران، فقط صدای یک خواننده نبود؛ بلکه بخشی از شخصیت صوتی یک دوران شد. نسلی از ایرانیان، خاطره سینما، جوانی، عشق، قهرمانی، رفاقت و حتی تصویر فردین را با صدای ایرج به یاد می‌آورد. این همان تناقض شیرین و مهم زندگی هنری اوست: خواننده‌ای که می‌توانست یکی از محدودترین و تخصصی‌ترین چهره‌های آواز کلاسیک ایران باشد، انتخاب کرد که یکی از عمومی‌ترین و محبوب‌ترین صداهای ایران نیز باشد. ایرج از نسل هنرمندانی بود که فاصله میان «هنر» و «مردم» را چندان جدی نمی‌گرفتند. برای او آواز قرار نبود فقط در محافل تخصصی شنیده شود. آواز باید به خانه مردم می‌رفت، وارد سینما می‌شد، در خاطره‌های ماند و در زندگی روزمره جاری می‌شد. شاید همین نگاه بود که موجب شد

اکبر گلپایگانی نیز درباره ایرج بر شفافیت صدا و تحریرهای منحصربه‌فرد او تأکید کرده بود و از او به عنوان خواننده‌ای با توانایی‌های کم‌نظیر یاد می‌کرد. این شهادت‌ها از سوی هم‌نسلان و بزرگان آواز اهمیت ویژه‌ای دارد، چرا که ارزش واقعی یک خواننده را گاهی بهتر از هر منتقدی، کسانی می‌فهمند که خود در همان میدان ایستاده‌اند.

اما ایرج فقط صاحب یک حنجره قدرتمند نبود. بخش مهمی از شخصیت هنری او را باید در انتخابی جست‌وجو کرد که شاید در نگاه اول برای صدای او آهالی موسیقی محل پرسش بود؛ اینکه چرا خواننده‌ای با چنین ظرفیت فنی و آوازی، بخش مهمی از عمر هنری خود را به خواننده‌های بی‌نام آواز عامه‌پسند و ترانه‌هایی اختصاص داد که شاید با تصویر که از یک خواننده کلاسیک و فاخر انتظار می‌رود، همخوان نباشد. بسیاری از موسیقیدانان بزرگ حسرت می‌خوردند که ای کاش ایرج تنها آثار ناب و فاخر کلاسیک ایرانی را می‌خواند و به خوانندگی در فیلم‌ها و اجرای آثار پاپیولر «نه» می‌گفت. اما شاید این نگاه، یک ویژگی مهم شخصیت ایرج را نادیده می‌گرفت؛ تواضع. ایرج نمی‌خواست خواننده‌ای خاص برای گروهی خاص باشد. او می‌خواست صدایش را همه مردم بشنوند. از مردم کوچه و بازار تا اهل موسیقی و نخبگان. می‌خواست خواننده همه مردم باشد، نه فقط خواننده جمعی محدود از مخاطبان موسیقی جدی. این انتخاب، اگرچه ممکن است از منظر تاریخ‌نگاری موسیقی خسارت‌هایی به همراه داشته باشد، اما از منظر رابطه هنرمند و جامعه، یکی از بزرگ‌ترین دلایل ماندگاری اوست. امروز که به گذشته نگاه می‌کنیم، شاید بهتر بتوانیم ارزش این انتخاب را بفهمیم. اگر ایرج تنها به اجرای آثار کلاسیک و فاخر موسیقی ایرانی می‌پرداخت، کدام خواننده می‌توانست آن همه نغمه و آواز

شجریان، که

خود بعدها

به یکی از

مهم‌ترین

قله‌های آواز

ایرانی تبدیل

شد، درباره

ایرج با عبارتی

سخن گفت

که شاید

بهترین پایان

برای هر

روایت درباره

او باشد؛

صدای ایرج

«متر و معیار» است

درباره جایگاه هنری زنده‌یاد حسین خواجه امیری

صدای ایرج، معیار آواز

ما یک متر و معیار است» و تأکید کرد هرگاه قرار باشد بالاترین حد توانایی حنجره را مثال بزنند، صدایی شبیه صدای ایرج را مثال خواهند زد. همین نگاه از سوی یکی از بزرگ‌ترین خوانندگان تاریخ موسیقی ایران، شاید دقیق‌ترین توصیف از جایگاه ایرج باشد؛ خواننده‌ای که به «پهلوان آواز» شهرت یافت و این عنوان، بیش از آنکه یک لقب تبلیغاتی باشد، توصیفی از ابعاد توانایی و منش او بود. مراسم بزرگداشت ایرج در سال ۱۳۹۲ درباره او گفت: «صدای ایرج در تاریخ آوازخوانی

انسانی در این سرزمین به موسیقی، آواز و خاطره‌های جمعی خود گوش می‌دهد، زنده می‌ماند. ایرج از همین صداهای بود. صدایی که بیش از هفت دهه در سپهر موسیقی ایران حضور داشت و سرانجام به ابدیت پیوست تا جاودانگی‌اش را به دست همان چیزی بسپارد که عمرش را وقف آن کرد: آواز.

ایرج تنها یک خواننده صاحب‌نام نبود، او یک پدیده آوازی بود. محمدرضا شجریان در مراسم بزرگداشت ایرج در سال ۱۳۹۲ درباره او گفت: «صدای ایرج در تاریخ آوازخوانی

یادداشت

علیرضا سپهوند

آهنگساز و پژوهشگر موسیقی

حسین خواجه‌امیری، معروف به «ایرج»، از میان مارفت اما درباره بعضی صداهایمی‌توان از «پایان» سخن گفت. برخی صداهای بخشی از حافظه یک ملت می‌شوند و تا وقتی

برش

صدای جاودانه

حالا که ایرج رفته است، حنجره‌ای خاموش شده، اما صدایی از میان نرفته است. صدای او در ضبط‌های قدیمی، در ترانه‌های سینمایی، در خاطره نسل‌هایی که با او زندگی کرده‌اند و در گوش کسانی که هنوز می‌خواهند معنای قدرت حنجره را در آواز ایرانی بفهمند، ادامه خواهد داشت. ایرج به ابدیت پیوست؛ اما ابدیت برای هنرمندی از جنس او، جایی بیرون از تاریخ نیست. ابدیت همان جایی است که صدا دیگر متعلق به صاحب صدا نیست و به حافظه یک ملت تعلق پیدا می‌کند. ایرج از این پس دیگر فقط حسین خواجه‌امیری نیست؛ او بخشی از حافظه شنیداری ایران است. پهلوانی که میدانش آواز بود، سلاحش حنجره و میراث او صدایی که هنوز می‌تواند از دل یک ضبط قدیمی برخیزد و به ما یادآوری کند که در تاریخ آواز ایران، زمانی مردی خواند که قدرت حنجره‌اش را کمتر کسی توانست تکرار کند: مردی که نامش «ایرج بود» و صدایش، جاودانه شد.